

## Сбогом на оръжията

К.Е.В.А. (Клубът за естетическо възпитание на актьора) в двора на Театралната и филмова академия в София само преди десетилетие представляваше пълната противоположност на своето наименование - грозна и вкисната постсоциалистическа дупка. Разбира се, в нея и тогава имаше някакъв уют - чаровния уют на онази мизерна, но стопляща заедност, в която през гъстия тютюнев дим можеше да се уловят погледите на хора, уверени в своите добри житейски перспективи. Днес голяма част от тези хора не са в България; друга част, решили да останат, престанаха да се надяват на особено добри житейски перспективи; а трета част - просто се алкохолизираха. Най-малката, четвърта, част отиде да види света, разтвори се в него, превърна основните настройки на жизненото му функциониране в свой личен опит, след което се върна тук и се зае лека-полека, със собствени усилия, с недеформирано отношение към труда, с добра воля и завидно постоянство да превръща грозните и вкиснати дупки в места за общуване, т.е. в места за формиране на общност. Както не е трудно да се предположи, в годините на най-остър дефицит на социална енергия в страната, във времето на най-тежкото ѝ оеснафяване и егоцентрично парцелиране, в годините на изострена меркантилност, изхождаща от икономическата принуда и всеобщото консумативно затъпяване подобно формиране на общност струва множество физически, интелектуални и емоционални усилия. От 1997 насам в К.Е.В.А. (трансформиран в Клуб за естетическо възпитание вече на артиста) бяха вложени всички тези усилия. Преди пет години запуснатата съборетина във вътрешния двор на НАТФИЗ най-накрая намери своя стопанин благоустроител в лицето на Българското фотографско сдружение, което успя да направи от нея приятно, смислено и продуктивно място. Място с лице. Галерията-бар и фотографската работилница заработиха като взаимно допълващи се части на един жив и зареден с позитивна енергия организъм, който произведе множество събития в сферата на изображението. От не особено важен придатък към Академията К.Е.В.А. доби облика на смислозадаващо и смислообразуващо място, стана фактор в учебната подготовка на фотографите. Къщата в двора на НАТФИЗ се превърна в това, което е сега, благодарение и на доброволния труд на множество студенти, които намираха смисъл в това да го полагат, при това - да го полагат качествено. За справка по този въпрос с просто око може да се сравнят външните стени на К.Е.В.А. с тези на отстоящата на три метра от него сграда на кинофакултета. Но това е битовата страна на въпроса, а тя не е най-важната. По-важната страна е, че днес, след като свърши толкова много работа, след като стана необходим и желан от студентите, К.Е.В.А. трябва да се оттегли от галерията-бар, тъй като друг кандидат е предложил малко по-

висок наем на академията, за да експлоатира мястото. Фотографското сдружение пък е принудено да напусне фотографската работилница. От стопанска гледна точка вероятно всичко е наред. Автономията на НАТФИЗ и суверенитетът на академичното ръководство следва да бъдат уважавани и зачитани, икономическите интереси на академията - също. И въпреки възможната икономическа обосновка на това решение то поражда горчивина и усет за предателство - на интелектуалци от други интелектуалци. А опитът от последните години недвусмислено сочи, че в това общество на ниска социална култура интелектуалците не трябва да развиват крайна непоносимост едни към други и да дрънкат с оръжия помежду си, защото в освобождаването от тях (поради вътрешни ежби) територии обикновено се настанява онова разбиране за живота, в което ценностите се определят от неумолимата логика на икономическия интерес; качеството на общуването се определя от лукса, наред който се осъществява то, и където изкуството е само атрофирал придатък, непонятен аксесоар, странна украса към волята за самоутвърждаване. Време е интелектуалците и в частност хората на изкуството да прекратят тези смешни междусобни партизански войни, да свалят оръжията и да свържат траншеите си в единна отбранителна линия. Защото горският вече приближава тяхната полянка. А той разбира живота другояче. И не си поплюва.

**Явор ГЪРДЕВ\***

*П.П. В случая с К.Е.В.А., макар нещата да стигнаха твърде далеч, все пак не всичко е изгубено. Солидарността и добрата воля (въпреки раздразнението от конфликта) са изцяло в състояние да направят комунално-битовото и икономическото измерение на спора преодолимо препятствие.*

*\*Авторът е един от най-добрите български театрални режисьори*